

STORTINGET

Representantforslag 280 S

(2021–2022)

fra stortingsrepresentantene Alfred Jens Bjørlo, André N. Skjelstad, Sveinung Rotevatn, Guri Melby og Grunde Almeland

Dokument 8:280 S (2021–2022)

Representantforslag fra stortingsrepresentantene Alfred Jens Bjørlo, André N. Skjelstad, Sveinung Rotevatn, Guri Melby og Grunde Almeland om et krafttak for gründerskap, entreprenørskap og innovasjon i usikre tider

Til Stortinget

Bakgrunn

At enkeltpersoner starter virksomheter, er positivt. Det gir flere mennesker frihet og muligheter til å realisere drømmene sine for livet – og skaper samtidig nye arbeidsplasser og nye næringer og utvikler nye markeder.

I årets innovasjonstale fra Innovasjon Norge ble det med bekymring redegjort for at det lyser gult for norsk gründerskap. Det lyser gult – om ikke rødt – i noen av de varsellampene de følger særlig nøye med på. En av årsakene til at Innovasjon Norge er bekymret, er at færre enn på lenge ønsker å bli gründere. Til tross for mangeårig satsing på entreprenørskap i utdanning gjennom styrking av entreprenørskapsfag og elev- og studentbedrift i grunnskole, videregående opplæring og høyere utdanning var det i 2021 bare 1,5 pst. av unge mellom 18 og 34 år som ville starte ny bedrift. Det er en kraftig nedgang og historisk lavt. Uten gründere blir det ingen omstilling.

Norge er helt avhengig av innovasjon og entreprenørskap og et samfunn som «heier fram» gründere og de som tenker nytt. Man kommer som samfunn ingen vei uten gründere og skaperkraften som finnes hos innbyggerne. Dette er viktig til alle tider, men spesielt viktig

i årene man nå går inn i, fordi man skal gjennom en kraftig omstilling av det norske samfunnet for å kutte klimautslipp, få slutt på ressursløsning og skape en mer sirkulær økonomi. Da er det en god investering for samfunnet å styrke satsingen på at flere starter og skaper sin egen arbeidsplass – og på å få opp flere nye ideer og nye bedrifter som kan bidra til nødvendige omstillinger av samfunnet.

I usikre tider er det med bekymring man ser at færre starter egen bedrift, og at etterdønningene etter pandemien og urolige tider i Europa kan få varige konsekvenser for nyetablering av virksomheter. Forslagsstillerne legger til grunn at risikoen ved å starte egen virksomhet oppleves som ekstra høy i usikre tider. Fjorårets perspektivmelding var også tydelig på at det på vei ut av koronakrisen må stimuleres til ny vekst og omstilling, og det er viktig at det skapes nye jobber i privat sektor. Det gjør det nødvendig med et krafttak for gründerskap og innovasjon i usikre tider.

Forslag

På denne bakgrunn fremmes følgende

f o r s l a g :

1. Stortinget ber regjeringen legge frem forslag om å utvide ordningen som gir skattefradrag for investorer som investerer i nystartede bedrifter.
2. Stortinget ber regjeringen legge til rette for at det blir enklere for småbedrifter og nystartede bedrifter å få tilgang til kontrakter i offentlig sektor, blant annet gjennom økt bruk av innovative anskaffelser i stat, fylkeskommuner og kommuner.

3. Stortinget ber regjeringen gjøre det enklere for småbedrifter og gründerbedrifter å rekruttere arbeidskraft fra land utenfor EØS-området, blant annet gjennom enklere, mer samordnet og smidig saksbehandling i Utlendingsdirektoratet, og ta initiativ til at det utarbeides en felles nordisk strategi for å tiltrekke seg internasjonal arbeidskraft.
4. Stortinget ber regjeringen gjennomføre en statlig risikokapitalreform, med sikte på å tette kapitalgapet gjennom å styrke den tilgjengelige kapitaltilgangen for tidligfasebedrifter.
5. Stortinget ber regjeringen om å utvide opsjonsordningen slik at flere nystartede vekstbedrifter kan benytte opsjoner som virkemiddel for å rekruttere og holde på kompetanse.
6. Stortinget ber regjeringen gjennomgå dagens finansieringsordninger for bedrifter i oppstarts- og vekstfasen med formål om å utrede om disse stiller for høye krav til personlig kausjon og egenkapital.
7. Stortinget ber regjeringen utrede hvordan man i større grad kan legge til rette for at personer med lav inntekt og/eller løs arbeidslivstilknytning skal få muligheter til å starte egen virksomhet, og at egenetablering i større grad tas i bruk som arbeidsinkluderingsverktøy.
8. Stortinget ber regjeringen utrede lovfesting av permisjonsrettigheter for ansatte som ønsker å ta permisjon fra jobb for å starte egen virksomhet, herunder også se på muligheten for å gradere permisjonen, og vurdere å utrede om det kan etableres egne ordninger for å kompensere tap av lønnsinntekt i perioden man etablerer egen virksomhet.
9. Stortinget ber regjeringen utrede etableringen av et gründerpanel etter dansk modell. Panelet skal fremme forslag og anbefalinger til hvordan det kan gjøres enklere og mer attraktivt for gründerne å starte ny virksomhet, og hvordan flere nye virksomheter kan ta neste skritt og vokse seg større.
10. Stortinget ber regjeringen gjenoppta arbeidet med å forenkle eksisterende regelverk som ble igangsatt av forenklingsutvalget, med formål om å sikre at næringslivet ikke påføres unødvendige byrder.
11. Stortinget ber regjeringen legge til rette for at første- og andrelinjetjenesten til gründerne styrkes, og at man har en tydelig målsetting om i størst mulig grad å sørge for et sømløst virkemiddelapparat for gründerne på tvers av forvaltningsnivåer.
12. Stortinget ber regjeringen sørge for at Norge har en strategi for å sikre at norske gründerne og mindre bedrifter får økt tilgang på internasjonal kapital for å skalere sine løsninger, blant annet gjennom å sikre at det offentlige virkemiddelapparatet har tilstrekkelige ressurser og kompetanse til å bistå norske småbedrifter og gründerne i mobilisering og søknadsprosesser inn mot EUs investeringsprogrammer rettet mot entreprenørskap og nye næringer.

17. juni 2022

Alfred Jens Bjørlo

André N. Skjelstad

Sveinung Rotevatn

Guri Melby

Grunde Almeland